

Přinášíme Vám pár informací, které vysvětlují náš nápad obnovit nalezený pomník v Heřmanově. Na základě doporučení Ochrany přírody Havlíčkův Brod jsme byli 21. 3. 2013 nuceni nechat skácet tři staré a nebezpečné lípy v tzv. parčíku na návsi. Při té příležitosti jsme zapátrali a objevili před torzem pomníku zakopanou druhou část kamene. Kámen jsme vyzvedli a usadili na původní místo (1. 5.), bohužel tabulka vsazená do kamene se nedochovala.

Dle zápisu ve školní kronice jsme se dočetli, že skutečně 10. 5. 1936 místní složky agrární strany v Heřmanově odhalily pamětní desku prezidentovi T. G. Masarykovi a politikovi A. Švehlovi v parčíku nedaleko lihovaru. Při té příležitosti byly vsazeny na počest těchto státníků dvě památné lípy. Žádné další informace se nám nikde nepodařilo objevit. Existují jen tři dochované fotografie z odhalování pomníku v roce 1936 (průvod, krojování členové tzv. agrárnícké omladiny, projev pravděpodobně agrárního politika Františka Staňka). Fotka pomníku z té doby se žádná nedochovala, ale vypadal pravděpodobně stejně, protože kámen a sokl pomníku jsou původní. Ve válce roku 1940 byl kvůli nařízení ministerstva vnitra (jako připomínka významných osob prvorepublikového režimu) kámen zakopán a pamětní deska odstraněna. Předpokládáme, že si ji někdo schoval. Pamětníci však žádní nežijí a nikdo neví, co se stalo. Žádné další informace o osudu desky nebo pomníku jako takového již bohužel nemáme. Pro většinu obyvatel Heřmanova byl nález zakopaného pomníku velké překvapení.

Obecní úřad se rozhodl pomník jako významnou památku Heřmanova znovu obnovit. Nechali jsme vyrobit novou desku, kterou jsme do kamene usadili. Na původním místě u pomníku jsme na jaře znovu zasadili dvě nové lípy věnované T. G. Masarykovi a A. Švehlovi. Slavnostní znovuodhalení pomníku proběhlo 12. 10. 2013. Tento termín jsme zvolili i z toho důvodu, že na letošní rok připadá 80. výročí od úmrtí p. A. Švehly a 140. výročí jeho narození.

12. října proběhlo v Heřmanově slavnostní znovuodhalení pamětní desky prvnímu Československému prezidentovi Tomáši Garrigue Masarykovi a významnému prvorepublikovému politikovi Antonínu

Švehlovi. Slavnost se uskutečnila za účasti místních i přespolních obyvatel a pozvaných hostů. Mezi nimi byl např. senátor ing. Jan Veleba – prezident agrární komory ČR, Mgr. Marie Kružíková a Mgr. Petr Krčál - zástupci Kraje Vysočina, Mgr. Pavel Černý - předseda společnosti Antonína Švehly, Ing. Ivo Kaplan - ředitel Schumanova institutu, MUDr. Lidmila Ripová - místopředsedkyně Masarykova demokratického hnutí, pan Karel Linhart - konfederace politických vězňů Žďár nad Sázavou, pan Vladislav Palát – Český svaz bojovníků za svobodu, paní Marie Zdeňková – autorka biografie o Antonínu Švehlovi a řada dalších významných hostů a zástupců sousedních obcí. Při samotném aktu odhalení památníku se na návsi shromáždila téměř celá vesnice. Jak bývá v malých obcích zvykem, místní sbor dobrovolných hasičů připravoval veškeré zázemí a zdařilé akci dodal patřičnou noblesu.

Naši hasiči stáli nastoupeni ve vycházkových uniformách s obecním znakem, slavnostním věncem a hasičským praporem. Kulisu dotvářelo zásahové družstvo s požárním vozidlem DA 8 Avia 31 a družstvo v historických uniformách s ruční čtyřkolovou stříkačkou R. A. SMEKAL z roku 1898. V úvodu slavnosti proběhlo vystoupení čtyř krojovaných dívek z národopisného souboru Bítešan, které krásně zazpívaly pásmo lidových písní z Podhorácka. Po projevech přítomných hostů následovalo za tónů státní hymny odhalení pomníku, kterého se ujala paní starostka Heřmanova Pavla Chadimová a prezident agrární komory ing. Jan Veleba.

